

førende Aflejringer i Danmarks Undergrund« (D. G. U. II. Række, Nr 52). I Nordtyskland härstammar saltet i de talrika saltkällorna från perm, och samma moderformation antages lämna saltet till de danska källorna. När det gäller motsvarande källor i Skåne (Ramlösa, Hälsingborg m. fl.), plägar ju keupern anföras som ursprung för saltet. Om man, som ju vore ganska rimligt, antog en och samma moderformation inom hela området, måste man givetvis stanna för perm, den enda som bevisligen konstaterats i någon del av området.

Ett starkt och oväntat stöd för denna åsikt utgör just det refererade fyndet av fast anstående perm i Oslofältet. Det synes, som om detta fynd nödvändiggör icke endast uppflyttandet av mäktiga kontinentala serier och eruptiver från tidigare antagen devon till perm utan även en lika betydande nedflyttning av den skånska »keupern«. Det måste medges, att våra stratigrafiska problem förefalla långt ifrån så genomstuderade och klarlagda, som våra hävdvunna teorier kunde göra oss böjda att tro.

Modet den 9. November 1931.

Hr. fil. dr. Gustaf Troedsson fra Hälsingborg holdt et Foredrag om tektoniska och stratigrafiska problem i Skåne. Foredraget behandlede for en Del de samme Forhold, som han omtalte i Diskussionen ved Oktobermødet (se ovenfor).

Hr. A. Rosenkrantz gav en Meddelelse om Jordskorpebevægelser i Yngre Danien-Tid indenfor Øresundsomraadet.

Foredr. gav en Fremstilling af de af ham tidligere (Medd. Dansk geol. Foren. Bd. 6, Nr. 26, S. 15—16, 1925) omtalte Konglomeratlag indenfor det Yngre Danien (Herfølge og Saltholm). Af disse Lags Forekomst kan man slutte, at der i det østlige Danmark henimod Slutningen af Danientiden er sket en pludselig Hævning af Havbunden, hvorved visse Dele af Danienets Lag er blevet Genstand for Nedbrydning. Over de derved fremkomne Konglomeratlag er derpaa de yngste Danienlag aflejrede; de er ret grove, bestaar af Kalksand og Kalkgrus. — Stykker af et mærkeligt Konglomerat med glaukonitbeklædte Rullesten af Koralkalk liggende i Kalksand havde Foredr. siden 1915 ret ofte iagttaget i de Kalkstensdynger fra Limhamn i Skaane, der bringes til Kalkbrønderiet i København, men først i 1929 lykkedes det ham at paavise Laget i selve Kalkbruddet. Det var ikke dengang Foredr. bekendt, at den tyske Geolog Voigt samme Aar (Die Lithogenese der Flach- und Tiefwassersedimente des jüngerer Oberkreidemeeres. Dessau 1929) havde omtalt Lejringsforholdene og derunder ogsaa Konglomeratet i Limhamn. Foredr. gennemgik derpaa det Profil, som for Tiden er at se i Limhamn-Bruddets Nordvæg. Den nedre, ca. 15 m mægtige Del bestaar af mere eller mindre bølgeformet lejrede Lag af Koralkalk og Bryozokalk overlejret af Kokkolitkalk med Flintlag. Baade HENNIG og Voigt mener, at den ejendommelige Lagstilling er fremkommet ved Foldning. Foredr. afviser denne Tydning og ser i Lagenes Lejrning kun et Eksempel paa Bankedannelse, saaledes som man kender det fra

andre Danienlokaliteter som f. Ex. Stevns Klint, hvor Foldning af Lagene er ganske udelukket. Ved Bankedannelsen i Limhamn har Korallerne ligesom i Fakse været særlig virksomme. Alle »Antiklinalkærnerne udgøres af Koralkalk, medens denne kun er daarligt udviklet i »Synklinalerne«. Bankerne er langstrakte i Retningen NV—SØ, formentlig parallel med Danienhavets Kyst. Over Koralkalk- og Bryozokalkbankerne er aflejret Kokkolitkalk, der udfylder Bassinerne mellem Bankerne. Lagserien afskæres foroven af det nævnte Konglomeratlag, der diskordant overlejrer de ældre Danienlag og selv overlejres af graat Kalksand med Lag af sort Flint. Konglomeratet, der er 30—40 cm tykt, bestaar af indtil hovedstore, mere eller mindre stærkt fosforitiserede Rullesten, ofte glaukonitbeklædte; i Mellemmassen af Kalksand findes talrige, undertiden fosforitiserede Koralkalkforsteninger paa sekundært Leje (Koraller, Krabber, Hajtænder m. m.). Denne yngste Danienlagserie, der her højst opnaar en Mægtighed paa ca. 1,5 m og overlejres af Moræne, er over store Strækninger fuldstændig bortslidt under Istiden, men i Nordvæggen kan Konglomeratet dog følges paa en Strækning af over 100 m.

Konglomeratet i Limhamn maa anses for jævaldrende med Konglomeraterne fra Herfølge og Saltholm, idet de overliggende Lag rummer samme Fauna paa alle tre Lokaliteter. Det er saaledes et nyt Vidnesbyrd om de omtalte Jordskorpebevægelser i Slutningen af Danientiden.

Foredr. omtalte til Slut, at der muligvis var en vis Forbindelse mellem Jordskorpebevægelserne i Slutningen af Danientid og Dannelsen af Valbyhorsten og Greviehorsten og demonstrerede et Kort, visende Fordelingen af Brudlinierne i Terrænet omkring Øresund. Om enkelte af disse kan det med Sikkerhed siges, at de er yngre end Danien, saaledes de Brudlinier, der begrænser Alnarpdalens Gravsænkning. Disse Forkastninger har først fundet Sted efter Aflejringen af de paleocæne Grønsandslag, idet disse har deltaget i Forskydningerne.

Forøvrigt henvises til en senere fremkommende Afhandling om disse Undersøgelser.

Den 10. November 1931 fyldte Professor W. C. BRØGGER i Oslo 80 Aar. Foreningen sendte en telegrafisk Lykønsning til sit Æresmedlem.

Mødet den 7. December 1931.

Hr. Helge Gry talte om sine Undersøgelser over Ledeblokke i Skaane. Indholdet af Foredraget vil blive trykt i næste Hefte af Medd. Dansk Geol. Forening.

Hr. Grönwall imødegik Foredragsholderen paa enkelte Punkter og fremhævede, at hvis han tillige havde medregnet de sedimentære Blokke, saa var Billedet af Isstrømmenes Retninger og Udbredelse blevet noget anderledes.

Hr. V. Milthers holdt Foredrag om Ledeblokke og Israndstadier i det centrale Danmark. Jvf. Foredragsholderens Afhandling: Israndens Tilbagerykning fra Østjylland til Sjælland—Fyn, belyst